

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2012

ŠÁRKA NEDBALOVÁ

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ

DÁMSKÁ ODĚVNÍ KOLEKCE „SMYSLNOST ČTYŘ ŽIVLŮ“

**WOMEN'S CLOTHING COLLECTION „SENSUALITY OF ALL FOUR
ELEMENTS“**

Liberec 2012

ŠÁRKA NEDBALOVÁ

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Fakulta textilní

Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Šárka Nedbalová
Osobní číslo: T09000530
Studijní program: B3107 Textil
Studijní obor: Textilní a oděvní návrhářství
Název tématu: Dámská oděvní kolekce "Smyslnost čtyř přírodních živlů"
Zadávající katedra: Katedra designu

Zásady pro vypracování:

- 1) Inspirace přírodními živly.
- 2) Výtvarné studie tématu.
- 3) Návrhové skici pro oděvní kolekci.
- 4) Vypracování stříhové dokumentace.
- 5) Vlastní realizace oděvní kolekce.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 25

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

KHOLOVÁ,H.: Země, Poznáváme naši planetu. Praha : Fortuma Print, 2003

KOVÁŘ,L.: Tajemství vody. Praha : H&H, 2008

KARAS,P.; ZÁRYBNICKÁ,A.; MÍKOVÁ,T.: Skoro jasno. Praha : Česká televize, 2007

BACHELARD,G.: Psychoanalýza ohně. Praha : Mladá fronta, 1994

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. A. Zuzana Veselá

Datum zadání bakalářské práce: 4. října 2011

Termín odevzdání bakalářské práce: 9. května 2012

prof. RNDr. Aleš Linka, CSc.

děkan

Ing. Renata Štorová, CSc.

vedoucí katedry

V Jihlavě dne 26. března 2012

P r o h l á š e n í

Byl (a) jsem seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60- školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval(a) samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

Datum

Podpis

Poděkování

Děkuji vedoucí práce Mgr. art. Zuzaně Veselé za veškerou poskytnutou pomoc. Dále bych chtěla poděkovat fotografovi Ondřeji Báčovi a modelce Kristýně Žákové za výbornou spolupráci při focení. V neposlední řadě děkuji také všem, kteří mi pomohli při tvoření práce.

ANOTACE

SMYSLNOST ČTYŘ PŘÍRODNÍCH ŽIVLŮ

V kolekci šatů se prolínají magické, smyslné a poetické živly, které se objevují všude kolem nás. Živly představují čtyři základní principy projevů energie, které se objevují ve všech oblastech našeho světa. Země, Voda, Oheň a Vzduch vždy inspirovaly umělce a návrháře k tvorbě úžasných uměleckých děl a inspirují do dnes svou magickou silou. Jsou stálou inspirací umělecké tvorby, v návrhářství dnes, ale i v dobách dávno minulých.

V jednotlivých šatech se prolíná ta nevyčerpatelná tematika napříč všemi živly. Záměrem je přiblížení žvlů danému tématu a co nejlepší jejich ztvárnění v podobě zajímavé práce odrážející se v povrchu tkanin a dalších detailech.

Uvědomění si smyslu žvlů nám pomáhá a inspiruje.

KLÍČOVÁ SLOVA: Živel, šaty, satén, voda, země, vzduch, oheň

ANNOTATION

SENSUALITY OF ALL FOUR ELEMENTS

Magical, sensuous and poetic elements which appears everywhere around us are fading into a set of clothes. The elements are representing four basic principles of manifestation of energy. Earth, Water, Fire and Air have always inspired craftsmen and designers to produce excellent works of art with its magic nature since former times.

This exhaustless topic through four elements is blending together in particular clothes.

The intention is bringing the elements near the specified topic and the best interpretation of them in a form of interesting work reflecting the surface of fabric and all the details.

Realizing the main purpose of the elements can help us and inspire us.

KEY WORDS: Element, dress, satin, water, earth, air, fire

OBSAH

ÚVOD	7
1. HISTORIE ŽIVLŮ.....	9
2. ROZBOR JEDNOTLIVÝCH ŽIVLU	12
2.1. Voda	12
2.1.1.Charakteristika -vody	12
2.1.2.Astrologické přiřazení	12
2.1.3.Další vlastnosti živlu	13
2.2. Oheň	14
2.2.1.Charakteristika -ohně	14
2.2.2.Astrologické přiřazení	14
2.2.3.Další vlastnosti živlu	15
2.3. Vzduch	16
2.3.1.Charakteristika -vzduchu	16
2.3.2.Astrologické přiřazení	16
2.3.3.Další vlastnosti živlu	17
2.4. Země	19
2.4.1.Charakteristika -země	19
2.4.2.Astrologické přiřazení	19
2.4.3.Další vlastnosti živlu	20
3. POPIS ODĚVNÍ KOLEKCE	21
3.1. Popis kolekce	21
3.2. Použitý materiál	22
3.3. Oděv č. 1	24
3.4. Oděv č. 2	26
3.5. Oděv č. 3	28
3.6. Oděv č. 4	30
3.7. Oděv č. 5	32
3.8. Oděv č. 6	34
3.9. Vzorčky použitého materiálu	36
ZÁVĚR	37
POUŽITÁ LITERATURA	38
SEZNAM CITACÍ	39
SEZNAM ZKRATEK	39
SEZNAM OBRÁZKŮ	40
FOTODOKUMENTACE	41

Ú V O D

Bakalářská práce je rozdělena na dvě na sebe navazující části, a to na část teoretickou a část praktickou.

Teoretická část bakalářské práce obsahuje několik kapitol: v první části je zmíněno, kdo se poprvé v evropské historii zajímal o vodu, zemi, oheň a vzduch jako o živly, které nás stále obklopují. Na základě dlouholetých studií a pozorování lidských vlastností byly definované i vlastnosti živlů. Na člověka bylo pohlíženo jako na souhrn poměrů živlů v povahových rysech.

Podle toho, který živel převládal v povahách, se odvozovala jejich následná přirozená zařazení. Například „salamandři jsou bytosti ohně, „sylfové“ bytosti vzduchu, „undini“ bytosti vody a v neposlední řadě „gnómové“ bytosti země. Je pozoruhodné, že tyto „elementy“ je možné nalézt již v antických památkách. Třeba v pestrých mozaikách byly znázorněny „undin“ pouze liniemi, které vyjadřovaly proudění vody s kombinacemi různě silnými proudy a s klidnou hladinou.

Již zmíněné antické období bylo velkým přínosem v nekonečných debatách o lidských povahách. Ve svých písemných odkazech toto téma rozvádí například Platón, Aristoteles i Carl Gustav Jung.

Pro zajímavost je dobré se zmínit, že živly si navzájem odporují a paradoxně si kladou mezi sebe jakési meze. Při podrobnějším zkoumání zjistíme, že v některých případech přece jen dochází k jakémusi propojení vlastností živlů. Tímto pak dochází k dalšímu štěpení - členění z hlavních čtyř kategorií lidských povahových rysů.

V kapitole výtvarného a praktického zpracování je začleněn podrobný popis zdrojů, z kterých je hlavně čerpáno a je stálou velkou inspirací. Hlavní myšlenka je, co nejlépe přirozeně a s jakousi lehkostí, vyjádřit podstatu přírodních živlů. I přesto, že zvolená tematika je velmi rozsáhlá a na ztvárnění rozmanitá, dává velkou možnost rozvinout fantazii.

Při výtvarném zpracování návrhů oděvů a následné realizaci je postupováno s velkou rozvahou, vycházející od konkrétní až k symbolické podobě v daném tématu. Z několika výtvarných barevně navržených šatů je vybráno šest nejvíce stříhově zajímavých. Dále na zvýraznění a vyzdvižení pohybů jednotlivých živlů je zvolena taková látka, která pro svými vlastnostmi vyhovovala. Velkou roli měla nejen lehkost, poddajnost materiálu, ale i lesklá povrchová úprava. V neposlední řadě je důležitá a podstatná barevnost ta vychází z charakteru smyslového vnímání.

Střihy jednotlivých šatů jsou zvoleny v jednoduchých liniích, které naznačují hravost rozevlátého pohybu. V detailech řasení, žabičkování či záhybech je kladen důraz na co nejlépe a nejdůvěryhodněji vyjádřit jednotlivé typy živelů.

Kolekce šatů je určena mladší věkové kategorii pro slavnostní a večerní příležitosti jako jsou například návštěvy divadel či plesové sezóny. Mohou být doplněny vhodnými šperky, kabelkami, rukavičkami i elegantními botami. Celkově by měla být garderoba barevně sladěna a vyvážena.

1. HISTORIE ŽIVLŮ

Již učenci starého Řecka začali zkoumat podstatu živlů, které vytvořili do samotné existence hmoty, nebo-li do čtyř aspektů. Empedoklés z Akragantu, (asi *490, +430 př. n. l.) řecký filosof, který jako první začal přednášet o existenci čtyř hmotných živlů, kořenů, jak on nazýval, které mají podle něj tvořit svět. Domníval se, že *Slunce* představuje oheň, *Země* půdu, *Moře* vodu a *Nebe* vzduch.

Není to však jediný představitel, který se tímto zabýval. Další byl Platón (*427, +347 př. n. l.), významný řecký idealistický filosof (žák Sokratův), který zase přiřazoval ke každému živlu tři vlastnosti. *Oheň* dle Platóna má tyto vlastnosti: jas, jemnost, pohyb, *zem* má temnost, hustotu, klid, *vzduch* zase jemnost, pohyb a temnost a nakonec *voda* je charakteristická temností, hustotou a pohybem.

Velice významný posun v teorii nastal díky Aristotelovi (*384+332 př. n. l.) největší filosof antického Řecka, pro něhož byl základním smyslem hmat. Každému živlu přisoudil dvojici protikladných vlastností: sucho/teplo, vlhko/chlad. Podle něj je suché to, co tvar zachovává a vzdoruje jeho změně. Vlhké je tvárné a ochotné ke změně: zemitě suchý kámen je tvrdý, vlhký jíl je měkký, tvárný a vláčný. Teplé spojuje stejnorodé, studené pak různorodé: výheň sají kovy, chlad působí usazeniny, mrznutím vznikají shluky a slepence.

Další zajímavá je ta skutečnost, kdy Hippokrates (asi 460-370 př. n. l.), nejslavnější řecký lékař- přirovnal specifické projevy živlů k vlastnostem člověka a vytvořil tak čtyři kategorie lidských projevů:

- ohnivý člověk = cholerik
- zemitý člověk = melancholik
- vzdušný člověk = sangvinik
- vodní člověk = flegmatik

Jeho zavedené metody diagnostické a jeho návody terapeutické dosud budí úctu a přispívají k psychologickému poznání typologie osobnosti.

Další kdo se zabýval teorií v oblasti živlů je švýcarský psychiatr a psycholog Carl Gustav JUNG (1875-1961), který idealisticky spekuluje o nevědomí. Jung byl profesorem university v Curychu a v Basileji. Je znám svou typologií osobnosti. Což znamená nauku o typech jedinců, jevů = třídění určitých typů, například v biologii podle

typů lidské osobnosti. Přichází s analogickou čtveřicí tzv. psychických funkcí, které vymezují čtyři psychologické aspekty orientace psychiky.

VNÍMÁNÍ	konstatuje, že něco je
MYŠLENÍ	zjišťuje, co to je
CÍTĚNÍ	nám říká, zda se nám to hodí, líbí či ne, zda to chceme přijímat či ne
INTUICE	nám napoví, odkud to pochází a kam to spěje

Obr. 1. přehled aspektů

Tento lékař propracoval svoji teorii dále a to tak, že vytvořil dvojici funkcí „RACIONÁLNÍ“ tzn. myšlení a cítění. Hodnotí stav kolem sebe a vyjadřuje se objektivně (myšlení) k dané situaci, a nebo subjektivně (cítění). „IRACIONÁLNÍ“ tzn. vnímání a intuice. Tato funkce nehodnotí situace, pouze zpracovává a konstatuje skutečnost (vnímání) a možnosti (intuice). Pro obě dvojice funkcí platí, že můžeme používat v daný moment pouze jednu z nich. Buďto myslíme nebo cítíme.

VNÍMÁNÍ = v z d u ch

Je duševní proces odrážení předmětů a jevů reálného světa, jež působí na naši nervovou soustavu. Vjem vnímá předmět jako celek s jeho vlastnostmi. Vnímání je vyvoláváno komplexními podněty. Podráždění přijde z receptoru do mozkové kůry, kde se vytvoří dočasná nervová spojení, mající charakter reflexů. Tyto tvoří základ vnímání. Vnímání bývá doprovázeno i myšlením, city a při pozorování i cílevědomostí.

MYŠLENÍ = z e m ě

Je odrazem skutečnosti v lidském vědomí, zprostředkovaný mozkovou činností na základě předchozích poznatků, nerozlučně spjatý se smyslovým poznáním (požitky, vjemy). Je základním zdrojem znalostí světa a praktické činnosti lidí. Dominuje zde

logika, rozlišení, třídění informací. V tomto procesu člověk překračuje hranice vnímání a poznává podstatu předmětů a jevů.

CÍTĚNÍ = v o d a

Je specifická forma odrazu skutečnosti, ve které se vyjadřuje vztah člověka ke světu. Může jít o vztah více či méně trvalý. (láska, nenávisť, úcta, pohrdání, atd.), nebo dočasný, vyvolaný konkrétní situací (radost, smutek, stud, hněv, atd.). Výrazem cítění mohou být i různé prožitky například láska se může projevovat radostí při setkání, zármutek při loučení atd. Jde-li o chvilkový prožitek, nazýváme jej emocí.

INTUICE = o h e ň

Je bezprostřední vnitřní poznání, často stavěné proti pojmovému, rozumovému zkoumání. Popisuje nálady, možnosti a samotnou realitu pomíjí.

Obr. 2. přehled všech živlů

2. ROZBOR JEDNOTLIVÝCH ŽIVLŮ

2.1. VODA

2.1.1. Charakteristika - v o d y

Výskyt vody na naší planetě je mnohem vyšší než na ostatních planetách sluneční soustavy. Při pohledu z vesmíru je zajímavé, že Země vypadá jako modrobílá planeta, bílá od vodní páry a modrá od vody. Spolu se vzduchem tvoří základní podmínky pro existenci života na Zemi. Za normálních podmínek bývá voda kapalinou bez zápachu a v silnější vrstvě je namodralá. V přírodě se voda vyskytuje ve třech skupenstvích = v pevném: led a sníh, v kapalném: voda, v plynném: vodní pára.

Slaná voda zabírá 97% z celého vodstva na planetě, je obsažena v moři a oceánu. Celkově je voda velkou částí povrchu Země (71%). Sladká voda zabírá jen 3% z celkového povrchu, přičemž 69% je obsažena v ledovcích. Zbýlých 30% se nachází ve vodě podzemní, a poslední procento je voda povrchová a atmosférická.

2.1.2. Astrologické přiřazení: RAK, ŠTÍR, RYBY

Lidé vody jsou vnímaví, intuitivní a imaginativní, jsou dokonale citově naladěni. Mají také hluboké city a jsou natolik ponořeni do svého nitra, že se mohou cítit osamoceně. Svým způsobem jsou to snílkové a mystikové zmítání neviditelnými proudy sem a tam.

Lidé narozeni ve znamení	RAKA	mají mateřské pudy, jsou pečující a opatrující
	ŠTÍRA	jsou tajemní a naplnění neznámým
	RYBY	jsou ve vodě jako ve svém živlu, mají rozšířenou citovou oblast

Obr. 3. Astrologické přiřazení vody

2.1.3. Další vlastnosti živlu

Je zdrojem myšlenek, hluboké moudrosti, meditace, jednoty a čistoty idejí, idealizování. Charakteristická je nepraktičnost, bláznivost, perfekcionalismus, uzavřenost, poddajnost. A v neposlední řadě unikají z reality.

Voda je zdrojem pokoje, ticha a lásky i sebeobětování. Dále je nositelkou čistoty a svatosti a zdrojem života.

Jak již bylo výše uvedeno, voda je ve své hloubce sice stále čirá, ale s nádechem modré barvy. Mluvíme-li o barevném nádechu, máme na mysli postavení modrého odstínu ve spektru barev a to, že jsou přiřazovány do kategorie studených a klidných.

S některou modrou harmonizuje některá žlutá barva. To znamená, že se protiklady přitahují.

Do optickém účinku studené barvy v ploše ustupují do pozadí a teplé vystupují do popředí. Tohoto využíval nejvíce ve svých zátiších a krajinách zvláště francouzský malíř Paul Cézanne.

Obr. 4. Voda

2.2. OHEŇ

2.2.1. Charakteristika - ohně

Vznik ohně zaznamenává více příběhů, jak jej lidé objevili. Když se vezme báje od řeckého básníka Hésiodosa, který vypráví, že oheň byl odebrán lidem bohy za trest, aby neměli možnost vaření masa. Vypočítavý Prométheus však ukradl uhlík bohům z krbu a donesl jej lidem ve fenyklovém stonku

Pro staré kultury je oheň jedním z nejdůležitějších potřeb v lidském životě. Fascinace ohněm přetrvává dodnes a v hojné míře se používá i v moderní společnosti. Mnoho lidí se nechává unášet hřejícími a plápolajícími plameny ohně.

Plameny ohně potřebují ke svému zažehnutí dostatek kyslíku, jinak uhasíná. To znamená, že oheň je jistá forma hoření.

2.2.2. Astrologické zařazení - BERAN, LEV, STŘELEČ

Lidé v těchto znameních jsou energičtí, spontánní, rychlí a plní proudící energie. Ohniví lidé se mohou jevit jako egocentričtí anebo naopak příliš objektivní. Jsou odvážní, mají sebeúctu a sílu, jež náhle vzplane, silnou touhu po sebevyjádření a potřebu svobody. Mají sklon k netrpělivosti, zejména pokud jde o zemská a vodní znamení, jako by měli strach, že voda uhasí jejich oheň a země zadusí jejich nadšenou energii svou praktičností. Ohniví lidé jsou nejkompatibilnější s jinými znameními anebo se vzduchem, jež rozdmychává plameny rozptýlené energie.[1]

Člověk s tímto živlem je středem dění, je veselý, přímý, pyšný, optimistický a schopen velkého nadšení. Jeho život potřebuje mít volnost k dosažení svého cíle, pro své rychlé rozhodování a jednání je člověkem budoucnosti.

Lidé narozeni ve znamení	B E R A NA	jsou nejohnivějšími ze všech ohnivých znamení. Jsou rychlí, impulzivní a netrpělivě se ženou do akcí
	LVA	jejich energie je stabilnější, a tvořivá, libující si ve vznešených gestech, vášnivě dramatická
	STŘELCE	je objektivnější, hledá různé možnosti, učí se stále něco nového a rozlišuje již vstřebané vědomosti

Obr. 5. Astrologické přiřazení ohně

2.2.3. Další vlastnosti živlu

Je zdrojem tepla, zářivosti, otevřenosti, energičnosti, nadšenosti a vzrušenosti. Podporuje naše myšlenky a vůli. Další výrazná schopnost tohoto živlu je energická síla v samostatnosti projevu, v zápalu pro danou věc. V neposlední řadě sem patří i objektivita, výřečnost, tvrdohlavost a samozřejmě především tvořivost.

Tento živel se vyjadřuje především teplem a tím se zařazuje do barevného spektra mezi barvy teplé.

Obr. 6. Oheň

2.3. VZDUCH

2.3.1. Charakteristika - vzduchu

Pokud je vzduch neznečištěný, tak jej nevidíme ani necítíme a jestli nemá větší rychlost, tak ho ani neslyšíme. Vzduch je jako každodenní život, pokud je vše v pořádku, bez problémů, tak si ho ani nevšimneme, ani si jej nevážíme. I když je pro život lidstva, tak důležitý a neodpojitelný. Je obsažen ve všech organizmech a to v živé i neživé přírodě. Prakticky bez něj lidé nemohli ani existovat, hlavně bez jeho nejdůležitějšího komponentu, čímž je kyslík.

Tepelná kapacita vzduchu napomáhá k udržení přijatelné teploty pro život na Zemi. A to tak, že na noční straně planety by šla teplota hluboko pod nulu a na druhé denní straně zase dost vysoko nahoru až nad stoupňové horko. Tím pádem by se stala planeta k životu nepoužitelná.

Je také nedílnou surovinou v průmyslu, jako je použití kyslíku, který je obsažen ve vzduchu, k oxidaci paliva v tepelných elektrárnách nebo při vytápění či ohřevu vody.

Obsah vzduchu v nižších vrstvách tvoří homogenní směs plynů a to např.: dusík, kyslík, argon, oxid uhličitý, neon, helium, metan, krypton, vodík a xenon.

Atmosféra je nejvíce zastoupena dvěma pro nás velmi důležitými skleníkovými plyny, jsou to vodní páry a oxid uhličitý. Díky nim je na Zemi teplota o 33° Celsia vyšší, než by měla být bez těchto plynů.

2.3.2. Astrologické přiřazení – BLÍŽENCI, VÁHY, VODNÁŘ

Lidé vzdušných znamení jsou v neustálém pohybu, jsou jakoby osvobozeni od fyzických omezení. Mají představu, že dovedou létat a povznést se tak nad problémy. Vzdušná znamení kladou důraz na teorii a pojmy, což je zavádí do abstraktní diskuse. Distancují se od chaosu, raději jen o těchto emocích mluví, než je skutečně prožívají.

Souznění u těchto lidí nastává s jinými vzdušnými znameními, ale společně ničeho nedosáhnou. Naproti s ohnivými živly vycházejí dobře, s vodními hůře a se zemitými se velmi nudí.

Lidé s tímto astrologickým zařazením jsou velmi pohybliví, roztěkaní s mnoha zájmy. Mají množství neurčitých cílů, které během diskuse (diskutují velmi rádi) mění. Pro ně je tato forma jako živá voda, myšlenka je důležitější než samotná realizace

Lidé narozeni ve znamení	BLÍŽENCI	jsou ze všech vzdušných nejvzdušnější tzn. Nejabstraktnější, jsou lačni po jakýchkoliv informacích.
	VÁHY	jsou přemýšlivější, jejich energie se přeměňuje ve vyrovnávání vztahů všeho druhu.
	VODNÁŘ	jsou nejstabilnější ve svých postojích, snaží se svoje myšlenky zrealizovat.

Obr. 7. Astrologické přiřazení vzduchu

2.3.3. Další vlastnosti živlu

Tento živel je prakticky všude, má tendenci se roztahovat jak jen to jde a kamkoliv. Pozor, nevniká však násilnou formou. My jej nevidíme, pouze cítíme. Jeho důležitou vlastností pro nás, je jeho potřeba k životu. Je symbolem volnosti a lehkosti.

Vyniká svojí adaptabilitou v jakémkoliv prostředí. V neposlední řadě sem patří prchlivost, roztěkanost, nespolehlivost a bohužel i nepraktičnost.

V kombinaci s jinými živly vznikají zajímavé povahové rysy, např.: spojení s hřejivým ohnivým živlem vzniká velmi tvořivá kombinace, která je plná nadšení a energie, ale má nedostatek vytrvalosti. Dále pak spojení s vodním živlem vytváří povahu, která má schopnost nejen abstraktního myšlení, ale současně i intuitivního chápání, což vede k citům a emocím. Tato povaha je vnímavá a zároveň i zasněná s výbornou představivostí.

Kombinace se zemitými živly značí při správném nasměrování soulad myšlenek s praktickým konkrétním cílem.

Tento živel se vyznačuje svojí volností a v barevném spektru se zařazuje spíše do teplých žlutých odstínů.

Obr. č. 8. Vzduch

2.4. ZEMĚ

2.4.1. Charakteristika - země

Země je jako by truhla uschovávající energii všech zbylých elementů, neboť jim dává pocit pevnosti, spolehlivosti a tvaru. Z pohledu mysli představuje paměť, vědomost a poznání. *Půda je nejsvrchnější vrstvou zemské kůry, je prostoupěna vodou, vzduchem a organismy. Vzniká vlivem vnějších faktorů a časů a je produktem přeměn minerálních a organických látek. Poskytuje životní prostředí rostlinám, živočichům a člověku. [2]*

Vzniká tedy rozpadem a rozkladem hornin, do její pevné struktury zahrnujeme organické neživé složky (humus) a složky živé. V půdě můžeme též nalézt další velmi důležitou složku a tou je půdní voda, která je obohacována o látky pevné i plynné. Další složkou půdy jsou plyny, které vznikají díky dýchání půdních organismů a podzemních částí rostlin. Obsahuje několikanásobně více oxidu uhličitého i větší podíl vodních par.

2.4.2. Astrologické přiřazení BÝK, PANNA, KOZOROH.

Energie lidí v těchto znameních je mohutná, je v úzkém vztahu s fyzickým a smyslovým vnímáním. Tato znamení se vyznačují svojí střízlivou praktičností, mají dost sebekázně, trpělivosti a vytrvalosti, aby dosáhli co nejlepších výsledků. Nevadí jim těžkost a únavnost při překonávání případných problémů. Kladou důležitost na vše hmatatelné a hmotné, hledají jistotu. Přizpůsobivost je pro ně velmi dlouhým procesem. Jsou převážně klidní, mlčenliví a trpěliví.

Lidé narozeni ve znamení	BÝKA	jsou silně materialističtí, flegmatictí, tvrdohlaví. Mají neochvějnou majetnickou povahu
	PANNY	jsou praktičtí, žádní snílkové, přesto jsou myslitelé
	KOZOROH	poukazují na svojí vůdčí dominantu, tím dosahují svého ideálního výrazu

Obr. 9. Astrologické přiřazení země

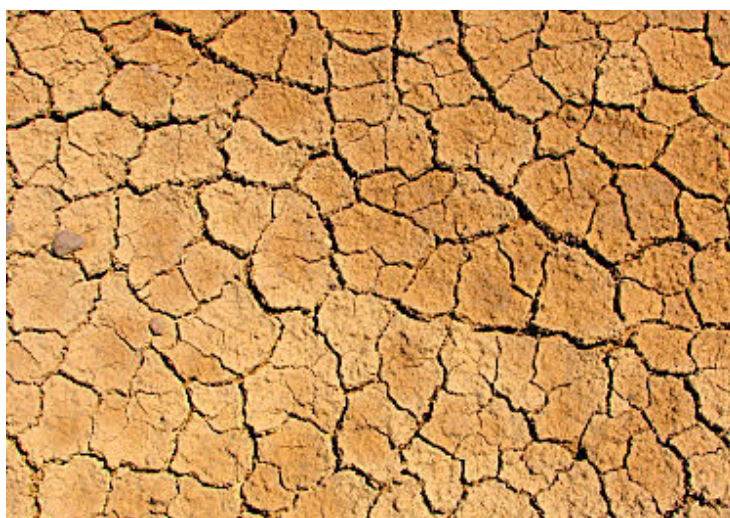
2.4.3. Další vlastnosti živlu

Na rozdíl od ostatních živlů je tento hmatatelný a pevný, protože si dokáže zachovat svoji formu. Tím si zajišťuje symboliku stálosti a trvání. Je stabilní a nepohyblivý.

V kombinaci s jinými živly vznikají další charakterové vlastnosti povah jako např.: s ohnivými živly jsou lidé ve svých projevech a činnostech stabilnější a spolehlivější. Ti, kteří jsou ve znameníh Země, vyhledávají hmatatelné výsledky a usměrňují ohnivou energii. Spojení tvořivosti a produktivnosti někdy vede až k bezohlednosti. Tzn., že nikdo a nic nesmí stát v realizaci k dosažení tíženého cíle.

V kombinaci se vzdušnými živly vzniká rozpor mezi abstraktním myšlením a praktičností. Může vznikat osamělost z důsledku strachu před ztrátou své svobody, tzv. citový odstup. Tato povaha má schopnost vstřebat velké množství informací a faktů bez zbytečných podrobností. Má smysl pro konkrétní věci, ale nedostatek nadšení.

Tento živel je charakteristický svoji stabilitou, stálostí a tím pádem se řadí v barevném spektru mezi zemité barvy, které se nacházejí v přírodě. Jedná se nejen o teplé barvy, ale i o barvy studené. Takže hovoříme např.: o odstínech různých okrů, které jsou lomeny teplými barvami – meruňkové, oranžové,... a naproti tomu mohou být lomeny různými tmavými tupými barvami – počínaje hnědými, van Dyckovými až černými odstíny. Samozřejmě nemůžeme vynechat odstíny různých stupňů zelené, ale i některé červeně.

Obr. č. 10. Země

3. POPIS ODĚVNÍ KOLEKCE

3.1. Popis kolekce

Záměrem rozsáhlé kolekce šatů je co nejlépe ztvárnit smyslové vnímání přírodních živlů. Důležité je vzájemné působení těchto elementů vyjádřením pohybů v materiálu. Použitý materiál naznačuje vznešenost a lehkost s jakou se setkáváme při slavnostních příležitostech a i historie dokládá, že šat tohoto charakteru byl nošen ve vyšší společenské vrstvě. Tím, že je materiál zpracován zajímavým způsobem kolekce šatů získává na dynamičnosti.

Oděv jako takový byl určen k ochraně lidského těla před nepřízní počasí a též i k ozdobení či jako doplněk. Použití materiálů i střihů bylo ovlivněno vnímáním v určitém prostředí či společenském postavení. Tvorba oděvů byla tedy buď pojata racionálně (prakticky= udržení tepla,...) nebo emocionálně (zdobnost, odlišení mužské a ženské módy, maskární kostýmy, ...) v neposlední řadě se nesmí zapomenout na další funkci oděvu, a to na symboliku a tradici. Například akademická a duchovní roucha, nebo vojenské či jiné uniformy.

Kolekce, která se skládá ze šesti dámských šatů, si dává za úkol vyjádřit smysl živlů pomocí hry s povrchem materiálu. Záměrem je vystihnout podstatu živlů v detailech, které tvoří samotný celek oděvu. Vyjádřit reliéfem prodyšnost, žár, pevnost či čistotu a zároveň lehkost. Např. „žabičkováním“, sklady či sežehlenými záhyby.

Střih je tvořen na základě halenky a po menších střihových úpravách je střih nedokončený. Konečná úprava se dotváří až modelací na postavě. Délka šatů je rozdílná, jen u jednoho modelu je délka po kotníky. Důvodem je doznívání dojmu ze složitější vrchní části oděvu.

Barevnost kolekce je inspirovaná přírodními odstíny, které příroda darovala jednotlivým živlům a má za cíl evokovat v lidech samotný element. Kombinací zajímavých střihů a vhodného odstínu hnědé, červené, tyrkysové a šedomodré vznikají lehké, vzdušné modely.

3.2. Použitý materiál

Materiálem je zvolen satén, pro své výborné vlastnosti a to hravost, lesk a jemnost. Dává šatům větší eleganci a vznešenost. Pro výrobu této práce je používán satén z polyesterových vláken (100% PES).

Samotný vznik saténu byl zaznamenán již v 17. století př. n. l. v Číně spolu s hedvábím. Ve 3. století n. l. byla samotná výroba zahalena tajemstvím, až v 6. století n. l. se podařilo přivést informace o výrobě do Evropy. Satén nosili bohatí Evropané v 17. století, nejčastěji doplněn nádherně zdobenou krajkou a volány.

Největší rozkvět a popularitu měl satén až od roku 1900, kdy se začal vyrábět z bavlny a proto byl i levnější oproti hedvábnému saténu. Na trhu není jen satén vyráběn z bavlny a hedvábí, ale také z nylonu a polyesteru. Pomocí mercerace, kde vzniká vlákno silnější a snáz obarvitelné, dodává látce nejspecifikovanější vlastnost a to je lesk. Saténu je použito na začátku 20. století na dámské spodní prádlo pro jeho jemnost a hladký pocit. V současné době má širší využití např. ložní prádla, pyžama, večerní šaty nebo košile.

Polyesterová vlákna (PES) jsou druhem syntetických vláken, která svými dokonalejšími vlastnostmi předčily v roce 1973 výrobu polyamidových vláken (PAD) Polyesterová vlákna se vyznačují především velkou odolností v oděru a malou navlhavostí. Tento materiál se snadno pere, rychle schne a dobře udržuje. Má přece jen malý nedostatek, se kterým se musí při výrobě ošacení počítat, a to, že ve větší míře izoluje statickou elektřinu. Použití polyesterových vláken v textilním průmyslu je všestranné.

Satén je lesklá tkanina s hladkým povrchem a matnou rubovou stranou. Řadí se do středně těžkých materiálů, je utkán ze středně jemného hedvábí v atlasové vazbě. Jeho další vlastností, pro kterou je tento materiál tolik oblíbený je splývavost s kompaktním a příjemným omakem, nemačká se, rozměrová stálost, schopnost tvarování (stálých záhybů, velká schopnost dopružení, barevná stálost na světle, odolnost proti povětrnostním vlivům, atd.). Povrch látky se může upravit žehlením nebo kalandrováním (kalandr = stroj dodávající tlakem, třením nebo nárazem, při průchodu mezi otáčejícími válci, tkaninám, papíru nebo kůži lesku, hladkost a větší hustoty). Výběr v barevném provedení je různorodá, od jednobarevných variací až po barevné potisky vycházející z barevného spektra.

Mluví-li se o saténu, nesmí se zapomenout na další jeho využití pro jeho charakteristické vlastnosti získané nejen vazkou pětivazného atlasu, ale i mercerací (zušlechtní bavlněné příze = napouštěním v silném roztoku louhu sodného a napínáním, aby byl docílen velký lesk). Používá se na ložní prádlo, které se pro svou hladkost tak nešpiní.

Technika tzv. „žabičkování“ se původně objevila poprvé na oděvech v Anglii v 16. století. Je to způsob zpracování povrchu materiálu. V podstatě se jedná o zajímavější kombinaci řasení materiálu. Tato technika je použita na některých oděvech této kolekce jiným způsobem, odlišným než se tvořila v období baroka. Sežehlí se libovolný počet jednostranných záhybů, které se pak na vrcholu dvou záhybu bodově přišijí k sobě. Aby se vytvořil vzhledový výsledek ve tvaru kosočtverců, je zapotřebí sešít druhý bod tak, aby se záhyby začaly otevírat. Mohou vznikat pravidelná i nepravidelná propojení v libovolné délce.

3.3. Oděv č. 1 - Oheň

Popis oděvu

Model tvoří elegantní dámské šaty znázorňující oheň. Na předním díle jsou vytvořeny sežehlením několik záhybů, které navazují i na zadní díl a volně se rozplývají. Barva šatů je červená vyjadřující žár ohně a umocňující tím tohoto přírodního živlu.

Technický popis oděvu

Dámské šaty, zhotovené ze saténu červené barvy, mají volnější střih. Výstřih je asymetrický, směřuje od pravého ramene šikmo k levému podpaží. Na předním díle se nachází záhyby, které jsou odšité jen po hrudní přímku. Směrem dolů se otevírají a jsou jen přežehlené.

Na zadním díle je zhotovený zadní středový šev. Od náramenice směřují směrem dolů opět záhyby, navazující na záhyby předního dílu. Také zde jsou pod hrudní přímku jen přežehlené. Ve švu zadního dílu je našitá guma pro lepší držení šatů u těla.

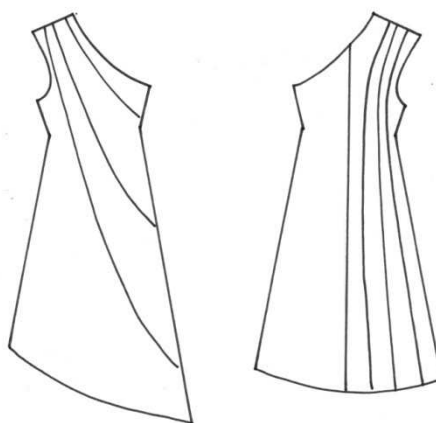
Šaty jsou rozšířené do siluety písmene A. V levém bočním švu je vypracované zapínání na skryté zdrhovadlo. Průramek a výstřih je zapravený podsádkou. Dolní kraj je asymetrický, přičemž zadní díl je na levé straně kratší. Délka šatů je od kolena po lýtko, a dolní záložka je zapravená ručním zapošívacím švem a jsou podšity červenou polyesterovou podšívkou

Použitý materiál: satén, barva: červená

Složení vrchového materiálu: 100% PES

Složení podšívkového materiálu: 100% PES

Údržba oděvu: nízká teplota žehlení
s maximální teplotou do 150°C,
praní: maximální teplota 30°C

Obr. č. 11. Technický náčrt

Obraz č. 12. skicový materiál- oheň 1.

3.4. Oděv č. 2 - Oheň

Popis oděvu

Šaty vyjadřující oheň mají několik sežehlených záhybu, které plynou od průkrčníku, přes zadní díl až zase do předního dílu. Odstínem materiálu je červený tón, který charakterizuje divokost i hřejivost ohnivých plamenů.

Technický popis oděvu

Dámské šaty mají jemně rozšířenou siluetu a jsou zhotovené z červeného saténu. Přední díl je vytvarovaný prsními odševkami. Hluboký výstřih má oválný tvar. Na levém rameni jsou odšité záhyby, které směřují od náramenice k výstřihu.

Na zadním díle je zhotovený zadní středový šev. Od levé náramenice se křížem přes díl táhnou zlomy, které vznikly sežehlením. Zlomy přechází také do předního dílu, kde směřují dolů. Ve švu zadního dílu je našitá guma.

Šaty se zapínají na skryté zdrhovadlo, které je všité v levém bočním švu. Výstřih a průramky jsou začištěné podsádkou, která je sešitá s červenou polyesterovou podšívkou. Dolní kraj je mírně sešíkmený a zapravený ručním zapošivacím švem.

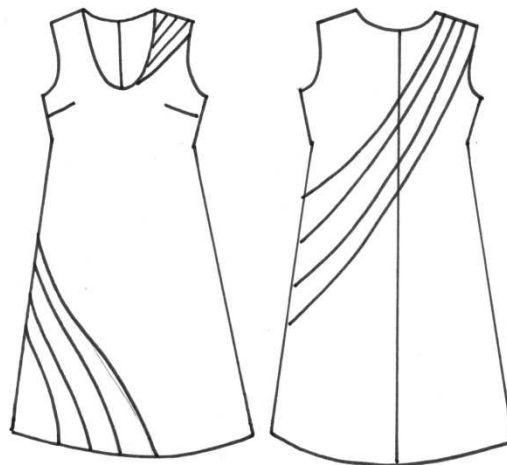
Použitý materiál: satén, barva: červená

Složení vrchového materiálu: 100% PES

Složení podšívkového materiálu: 100% PES

Údržba oděvu: nízká teplota žehlení
s maximální teplotou do 150°C,

praní: maximální teplota 30°C

Obr. č. 13. Technický nákres

Obraz č. 14. skicový materiál- oheň 2.

3.5. Oděv č. 3 - Vzduch

Popis oděvu

Vzduch představují třetí šaty z kolekce. Na první dojem to působí, jako by látka ovíjela horní část těla a do dolní jen doznívá složitost. Barevnost materiálu je v šedém tónu.

Technický popis oděvu

Dámské šaty zhotovené ze šedivého (stříbrného) saténu, mají volnější střih. Směrem dolů se mírně rozšiřují. Výstřih je asymetrický, směřuje od pravého ramene k levému podpaží, kde je nasazený druhý, menší díl. Na rameni jsou bodově přichyceny záhyby, které od pasu volně splývají dolů. Menší díl má záhyby odšité a v nich je zakomponované prsní vybrání.

Na zadním díle jsou odšité záhyby, které navazují v bočním i náramenicovém švu na přední díl. Na pravé straně je vypracované pasové vybrání.

Výstřih a průramek jsou začištěné podsádkou, přičemž ve švu zadního dílu je našitá guma. Podsádka je sešitá s polyesterovou podšívkou. Délka šatů sahá na zem. V pravém bočním švu je vypracované skryté zapínání na zdrhovadlo.

Použitý materiál: satén,

barva: šedivá (stříbrná)

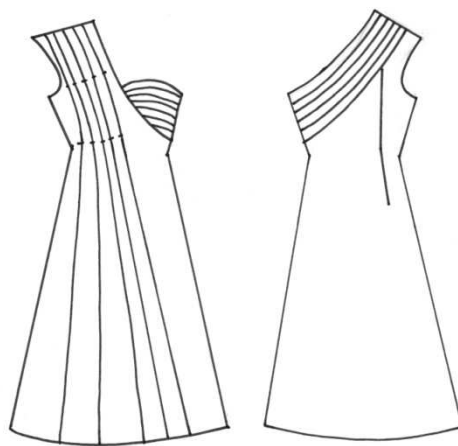
Složení vrchového materiálu: 100% PES

Složení podšívkového materiálu: 100% PES

Údržba oděvu: nízká teplota žehlení

s maximální teplotou do 150°C,

praní: maximální teplota 30°C

Obr. č. 15. Technický náčrt 3.

Obraz č. 16. skicový materiál- vzduch 3.

3.6. Oděv č. 4 - Vzduch

Popis oděvu

Model vyjadřující vzduch je zajímavý svými záhyby na předním díle. Použitá barevnost je v jasném šedém tónu. V oblasti pasu v určitých intervalech jsou přišity záhyby k sobě a ukazují vzdušnou rozevlátou stránku živlu.

Technický popis oděvu

Dámské šaty mají jemně rozšířenou siluetu a jsou zhotovené ze stříbrného saténu. Na předním díle jsou vypracované složité záhyby pomocí žabičkováním, které přecházejí do sežehlených záhybů. Prsní vybrání jsou zakomponované ve švech, které přechází záhybem. Výstřih je tvarovaný do oblouku a je začistěný podsádkou. Mezi dílem a podsádkou jsou všitá ramínka, která se zapínají za krkem na malé patenty.

Zadní díl je vytvarovaný pasovými vybráními. Ve středu se nachází zadní středový šev. Horní kraj je zapravený podsádkou, a ve švu je našitá guma.

Šaty sahají do půlky lýtek. Zapínají se pomocí skrytého zdrhovadla, všitého do levého bočního švu. Dolní kraj je zapravený ručním zapošívacím švem. Šaty jsou podšité.

Použitý materiál: satén,

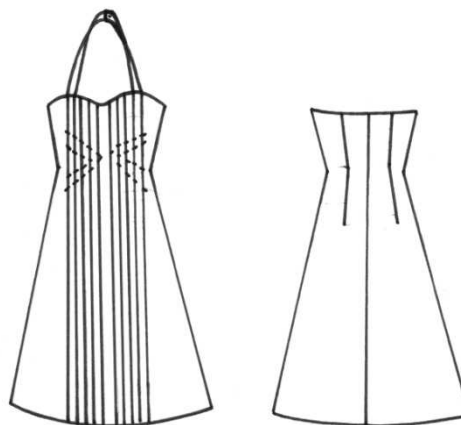
barva: šedivá (stříbrná)

Složení vrchového materiálu: 100% PES

Složení podšívkového materiálu: 100% PES

Údržba oděvu: nízká teplota žehlení
s maximální teplotou do 150°C,

praní: maximální teplota 30°C

Obr. č. 17. Technický náčrt 4.

Obraz č. 18. skicový materiál- vzduch 4.

3.7. Oděv č. 5 - Voda

Popis oděvu

Voda je další ze živelů představující tento model. Vytvořené záhyby na obou ramenech zaznamenávají tekoucí vodu, která se rozlévá do stran.

Zvolený tón látky je modrý a tím evokuje přírodní barevnost a živost elementu.

Technický popis oděvu

Dámské šaty jsou zhotovené z tyrkysového saténu. Přední díl má asymetrický výstřih, směřující od levé náramenice k pravému podpaží. Nacházejí se tu záhyby, které jsou na rameni sešité a dále se volně otvírají. Průramek a horní kraj jsou zapravené podsádkou, přičemž ve švu výstřihu je všitá guma. Na levém rameni se nachází přehoz, který je pokračováním zadního dílu a táhne se křížem přes přední díl k pravému bočnímu švu. Na něm jsou zhotoveny přezhlené záhyby.

Zadní díl se skládá ze dvou částí. Hlavní díl má na pravém rameni odšité záhyby, které směrem dolů volně splývají v přezhlených zlomech. Menší díl má odšité záhyby a přechází do přehozu na předním dílu.

V pravém bočním švu je vypracované zapínání na skryté zdrhovadlo. Šaty jsou podšité viskózovou podšívkou a sahají na zem.

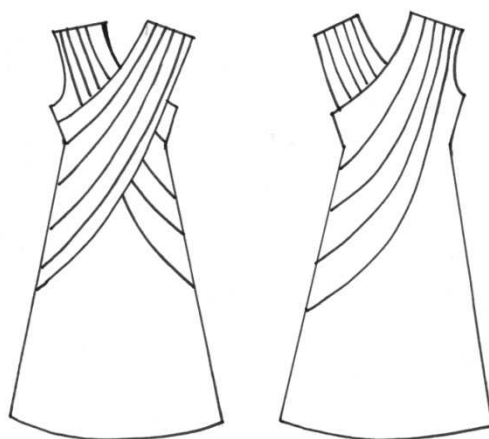
Použitý materiál: satén, barva: tyrkysová

Složení vrchového materiálu: 100% PES

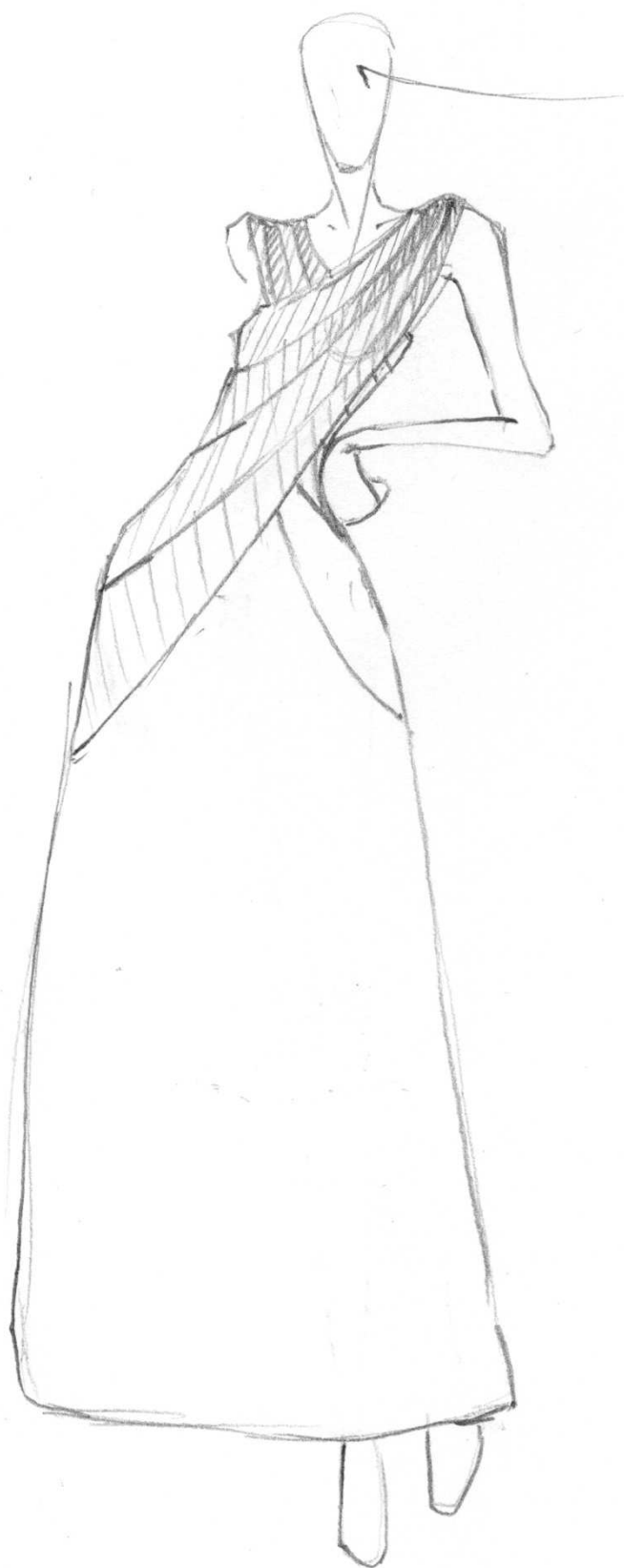
Složení podšívkového materiálu: 100% VI

Údržba oděvu: nízká teplota žehlení
s maximální teplotou do 150°C,

praní: maximální teplota 30°C

Obr. č. 19. Technický náčrtek 5.

Obraz č. 20. skicový materiál- voda 5.

3.8. Oděv č. 6 - Země

Popis oděvu

Poslední šaty znázorňují zemi, její rozmanitost a pevnost. Na trupové středové části předního dílu jsou šaty tvořeny zajímavým nepravidelným sežehlením skladů, které jsou pak dále na různých místech přišity. Tím poukazují na popraskanou půdu při vysušení. Barva látky je zvolena v odstínu hnědé.

Technický popis oděvu

Dámské šaty jsou zhotovené z tmavohnědého saténu a mají přiléhavý střih. Na předním díle jsou pomocí žabičkováním vypracované nepravidelné záhyby, které končí kousek nad dolním krajem. Výstřih se od středu svažuje do podpaží a v jeho hrotě je zhotovený uzel. Z uzlu vedou ramínka, která se zapínají na šíji na malé patenty. Horní kraj je zapravený podsádkou.

Zadní díl je vytvarovaný pomocí pasových vybrání. Horní kraj je zapravený podsádkou a ve švu je všitá guma.

Šaty jsou podšité polyesterovou podšívkou a sahají až na zem.

Použitý materiál: satén, barva: tmavohnědá

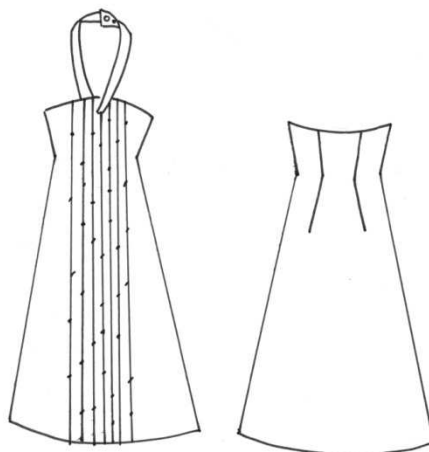
Složení vrchového materiálu: 100% PES

Složení podšívkového materiálu: 100% PES

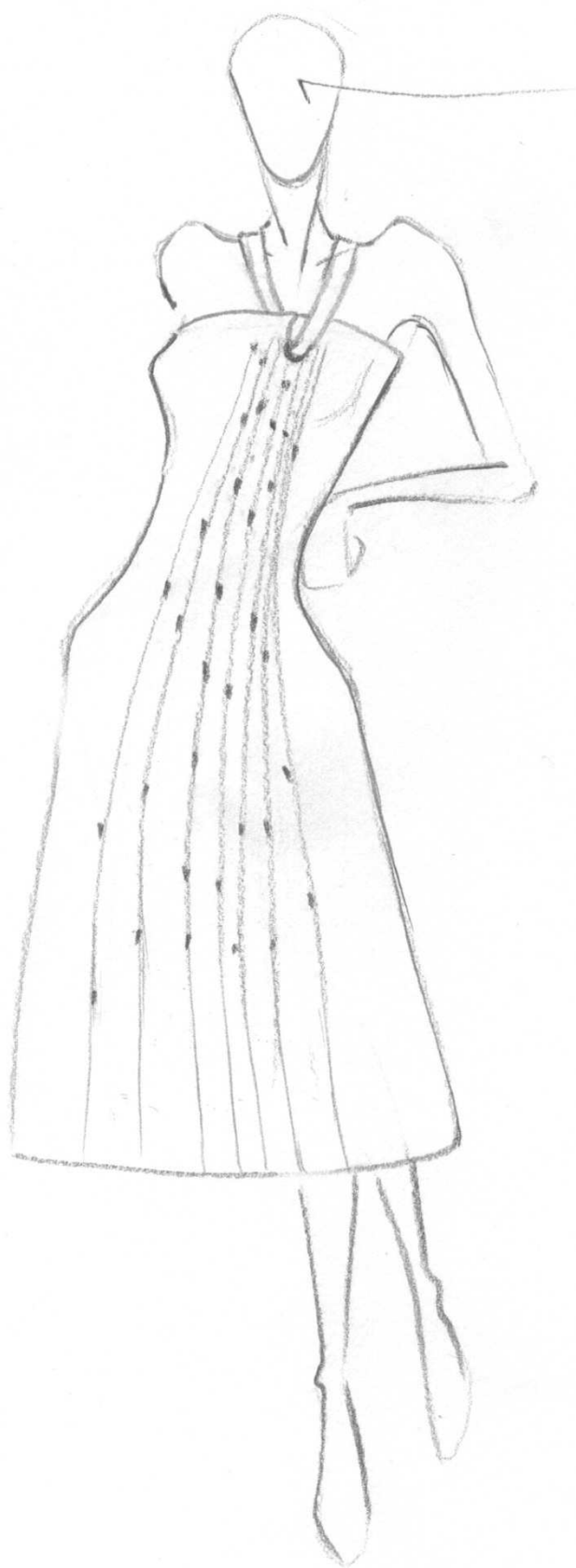
Údržba oděvu: nízká teplota žehlení

s maximální teplotou do 150°C,

praní: maximální teplota 30°C

Obr. č. 21. Technický náčrt 6.

Obraz č. 22. skicový materiál- země 6.

3.9. Vzorky použitého materiálu

Vzorek č. 1

Vzorek č. 2

Vzorek č. 3

Vzorek č. 4

ZÁVĚR

Pro zvládnutí práce byla třeba prostudovat materiály, které vedly k lepšímu poznání přírodních živelů. Nestačily pouze všeobecné vědomosti. Zvolené téma v sobě zahrnuje velké množství zajímavých poznatků. Stálé hledání podstaty vedlo k většímu rozsahu námětů jednotlivých modelů od nejjednodušší formy ke složitějším verzím. Jakousi předlohou byly charakteristické rysy živelů vyskytujících se na Zemi.

Pro samotnou realizaci v náročnosti zpracování byl zvolen satén. Vyhovoval jeho charakteristický lesk a splývavost. V propojování hladkých ploch s náročnějšími aplikacemi řasení a žabičkování. Vznikly nejen zajímavé variace ve tvarech, ale bylo umožněno pohrávat si s odstíny lesklého materiálu. V barevnosti byla snaha najít vhodné odstíny, které by evokovaly charakter zvolených živelů.

Tento styl odívání lahodí a vyhovuje všem ženám. Modely jsou slušivé a výrazně potrhují ženskost. Návrháři se ke způsobu rozličného řasení neustále vrací a to v menší či větší obměně.

Tato kolekce se zdá být snadné, ale kombinacemi zajímavých prvků se dostává k promyšlenějším a složitějším variacím. Samotná realizace splnila zamýšlené představy ve ztvárnění živelů.

POUŽITÁ LITERATURA

Publikace

- BACHELARD, G. *Psychoanalýza ohně*. první. Praha : Mladá fronta, 1994. 136 s. ISBN 80-2040505-4.
- JAKUBCZAK, M; KALNICKÁ , Z; POPCZYK, M. *Aesthetics of the Four Elements: Earth, Water, Fire, Air*. druhé. Šenov u Ostravy : Tilia, 2001. 415 s. ISBN 80-7042-588-1, 80-86101-43-6.
- KARAS, P; ZÁRYBNICKÁ, A; MÍKOVÁ, T. *Skoro jasno*. první. Kavčí hory : Edice ČT, 2007. 206 s. ISBN 978-80-85005-78-3.
- KHOLOVÁ, H. *Země : Poznáváme naši planetu*. první. Praha : Fortuma Print, 2003. 128 s. ISBN 80-7321-078-9.
- KOVÁŘ, L. *Tajemství vody*. první. Praha : H&H, 2008. 189 s. ISBN 978-80-7319-079-8.
- NEUBAUER, Z; ŠKRDŁANT, T. *Skrytá pravda Země : Živly jako archetypy ekologického myšlení*. první. Praha : Mladá fronta, 2005. 320 s. ISBN 80-204-1181-x.
- KOLEKTIV AUTORŮ. *Vzduch jako jeden z živlů*. první. Praha: Agentura Koniklec, 1998. ISBN 80 – 902606 – 0 - 8.
- KOLEKTIV AUTORŮ. *Živel oheň- energie*. první. Praha: Agentura Koniklec, 1998. ISBN 80 - 902606 – 4 - 0.
- MACHOVEC, D. *Dějiny antické filozofie*. první. Jinočany: Nakladatelství a vydavatelství H&H, 1993. ISBN 80 - 85467 - 62 - 3.
- HALADA, J. *Průvodce evropským myšlením: Osudy moudrých*. první. Praha: Nakladatelství BRÁNA, spol. s.r.o., 1993. ISBN 80 - 85946 - 23 - 8.

Internetové odkazy

- http://www.4yougratis.cz/cinsky_horoskop/ohen.htm
- <http://www.quido.cz/fyzika/62fyzika.htm>
- <http://arachnne.blog.cz/1101/vlastnosti-zivlu-ohen>
- <http://spimajim.nazory.eu/zivly>
- <http://cs.wikipedia.org>

SEZNAM CITACÍ

- [1] Vlastností živlů - Oheň. [online]. 24. 1. 2011 [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: <http://arachnne.blog.cz/1101/vlastnosti-zivlu-ohen>
- [2] Země. [online]. 27. 4. 2012 [cit. 2012-03-15]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Země>

SEZNAM ZKRATEK

Tzv. = tak zvaně

Tzn. = to znamená

Atd. = a tak dále

Př. n. l. = před naším letopočtem

n. l. = našeho letopočtu

°C = stupně Celsia

% = procent

PES = polyester

PAD = polyamid

VI = viskóza

SEZNAM OBRÁZKŮ

- *Obraz č. 1.* Přehled aspektů, zdroj: archiv autorky
- *Obraz č. 2.* přehled všech živlů, zdroj: <http://www.shutterstock.com>
- *Obraz č. 3.* Astrologické přiřazení vody, zdroj: archiv autorky
- *Obraz č. 4.* voda, zdroj: <http://www.shutterstock.com>
- *Obraz č. 5.* Astrologické přiřazení ohně, zdroj: archiv autorky
- *Obraz č. 6.* oheň, zdroj: <http://www.shutterstock.com>
- *Obraz č. 7.* Astrologické přiřazení vzduchu, zdroj: archiv autorky
- *Obraz č. 8.* vzduch, zdroj: <http://www.shutterstock.com>
- *Obraz č. 9.* Astrologické přiřazení země, zdroj: archiv autorky
- *Obraz č. 10.* země, zdroj: <http://www.adpic>
- *Obraz č. 11.* technický náčrt 1., zdroj: archiv autorky
- *Obraz č. 12.* skicový materiál- oheň 1., zdroj: archiv autorky
- *Obraz č. 13.* technický náčrt 2., zdroj: archiv autorky
- *Obraz č. 14.* skicový materiál- oheň 2., zdroj: archiv autorky
- *Obraz č. 15.* technický náčrt 3., zdroj: archiv autorky
- *Obraz č. 16.* skicový materiál- vzduch 3, zdroj: archiv autorky
- *Obraz č. 17.* technický náčrt 4., zdroj: archiv autorky
- *Obraz č. 18.* skicový materiál- vzduch 4., zdroj: archiv autorky
- *Obraz č. 19.* technický náčrt 5., zdroj: archiv autorky
- *Obraz č. 20.* skicový materiál- voda., zdroj: archiv autorky
- *Obraz č. 21.* technický náčrt 6., zdroj: archiv autorky
- *Obraz č. 22.* skicový materiál- země., zdroj: archiv autorky

FOTODOKUMENTACE

